



Laatu Lapin yliopistossa



LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

Toimittanut: Sara Heikkinen
Kuvat: Reetta Breilin, Marko Junttila,
Mari Parpala, Iiro Rautiainen,
Tuomas Uusheimo
Taitto: Reetta Linna
Lapin yliopistopaino, 2021



Sisällys

Laadukas toiminta Lapin yliopistossa	4
Laadunhallinta ja laatutyö	5
Laadukas koulutus	6
Laadukas tutkimus	7
Laadukas taiteellinen toiminta	8
Yhteiskunnallinen vuorovaikutus ja vaikuttavuus	9
Laatujärjestelmä	10

Laadukas toiminta Lapin yliopistossa

Lapin yliopiston laatutyö kuuluu jokaisen yliopistolaisen arkityöhön. Se on yhteistä tavoitteiden mukaista toimintaa ja jatkuvaa toiminnan parantamista.

Jokaisella yliopistoyhteisömme jäsenellä – niin työntekijöillä kuin opiskelijoillakin – on vastuu oman toimintansa laadusta ja laadun kehittämisestä. Laatupolitiikka luo yhteisen perustan laadukkaaseen toimintaan sekä palveluiden tavoitteille, periaatteille ja vastuulle.

Laatujärjestelmän perusta on yliopiston strategia. Laadunhallinnan kokonaisuus kattaa yliopiston perustoiminnot eli koulutuksen, tutkimuksen, taiteellisen toiminnan ja niitä leikkaavan yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden sekä perustoimintoja tukevat palvelut.

Yliopistoyhteisön valitsemat arvot, strategiset päämäärät ja tavoitteet velvoittavat meitä kaikkia yhteisön jäseniä.

Mielestäni laatu tulee paljolti siitä – myös yliopiston kohdalla – että kuinka hyvin organisaatio toimii ja ylipäättensä toteuttaa omaa tavoitteellista tehtäväänsä. Lapin yliopiston perustehtävä liittyy korkeimpaan opetukseen ja tutkimukseen sekä yhteistyöhön kumppaneiden kanssa. Laadukas yliopisto syntyy siitä, että se pystyy näitä tehtäviään hyvin toteuttamaan, on jatkuvasti oppiva ja kykenee laadunhallintansa kautta tarvittaessa muutoksiin.

Antti Syväjärvi, rehtori



Laadunhallinta ja laatutyö

Kaikki toiminnot yliopistossa linkittyvät laatuun. Siksi laatutyö Lapin yliopistossa perustuu jatkuvan kehittämisen periaatteeseen. Kaikkiin toimintoihin ja palveluihin liittyy suunnittelu, toteutus, seuranta ja arviointi sekä kehittäminen.

Yliopiston strategia määrittelee kaiken toiminnan lähtökohdat. Strategian toimeenpanosuunnitelma konkretisoi ne toimenpiteet, joilla yliopiston laatua ja toimintaa kehitetään ja varmistetaan.

Yliopistossamme käytetään myös sisäisiä ja ulkoisia arviointoja laadun kehittämiseksi ja varmistamiseksi. Yliopistolain mukaisesti yliopiston laatujärjestelmä arvioidaan kuuden vuoden välein.

Laatutyöhön ja laadunhallintaan liittyy jatkuva laadun ja toiminnan kehittämisen periaate. Tarkastellaan toimintaa, arvioidaan sitä ja muokataan tekemistä sen mukaisesti, miltä sen laadukkuus näyttäätyy.”

**Satu Uusiautti,
koulutusvararehtori**



Laadukas koulutus

Haluamme tarjota Lapin yliopistossa laadukasta koulutusta. Siksi opetus perustuu aina korkeatasoiseen, monitieteiseen ja kansainvälisesti verkostoituneeseen tutkimukseen ja taiteelliseen toimintaan.

Yliopistomme opettajat ovat ammattitaitoisia ja erilaisuutta arvostavia tieteen- ja taiteenalojen asiantuntijoita. Opiskelija- ja tiedeyhteisömme on monikulttuurinen sekä taiteellisesti ja tieteellisesti luova.

Opiskelijat saavat opinnoistaan osaamista ja valmiuksia, joiden avulla he voivat toimia asiantuntijoina sekä suomalaisessa yhteiskunnassa että kansainvälisissä tehtävissä. Opiskelijat saavat valmiudet myös jatko-tutkintojen suorittamiseen.

Koulutusta seurataan osana yliopistomme laatujärjestelmää ja toiminnanohjausta, mikä konkretisoituu käytännössä palautteena. Palautteista saatujen kehittämistarpeiden avulla koulutusta ja opetusta kehitetään laadukkaammaksi tiedekunnissa ja yksiköissä. Opiskelijoillamme on siis suuri rooli koulutuksen kehittämisessä.

Koulutukselle asetetut tavoitteet tulevat yliopistomme strategiasta. Tavoitteiden saavuttamista seurataan muun muassa Opetus- ja kulttuuriministeriön määrittelemien sopimusindikaattoreiden avulla.

Yliopisto seuraa koulutuksen työelämärelevanssia aktiivisesti. Seuraamme, kuinka perustutkinnon suorittaneet sijoittuvat työelämään valmistumisen jälkeen. Myös opiskelun antamien valmiuksien ja työn vaatimusten kohtaamista arvioidaan. Seurantatulosten ja niistä mahdollisesti nousseiden kehittämiskohteiden avulla koulutusta pyritään kehittämään laadukkaammaksi.

Koulutus on tietenkin sitä yliopiston perustehtävää, joka ilmentää eri näkökulmista katsottuna laadukkuutta. Että siellä näkyy se aito halu tuottaa laadukasta koulutusta ja toteuttaa niitä arvoja, joita me koulutukselle yliopistona asetamme. Näitä arvoja ovat ensinnäkin tietoperustaisuus peruselementtinä. Mutta sitten myös opetuksen yhteys tutkimukseen eli tutkimusperustaisuus sekä yhteys meidän taiteelliseen toimintaamme – olemmehan tiede- ja taideyliopisto – sekä innovaatiotoimintaan ylipäänsä. Mutta laadukkaan koulutuksen ytimessä on opiskelija. Ja opiskelijalähtöisyys on myös niitä perusarvoja, joka minun mielestäni laadukasta koulutusta ilmentää.

Satu Uusiautti, koulutusvararehtori

Laadukas tutkimus

Ajattelemme, että avoin ja vastuullinen toimintakulttuuri sekä tutkimuseettiset periaatteet ovat laadukkaan tutkimuksen perusta. Siitä syystä akateeminen vertaisarviointi on hyvin keskeinen osa tutkimuksen laadunhallintaa.

Avoin toimintakulttuuri on tunnistettu yliopistomme strategiassa osana opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden tukemista. Avoimen ja vastuullisen toimintakulttuurimme mukaisesti pyrimme jatkuvasti kohti yhä paremmin toteutuvaa tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta.

Laadukas, luotettava ja vaikuttava tutkimus edellyttää vastuullisuutta tutkimuksen kaikissa vaiheissa. Vastuullinen tutkimus kattaa ja yhdistää hyvän tieteellisen käytännön, tutkimusetiikan, vastuullisen tiedeviestinnän ja avoimen tieteen näkökulmat.

Laadukas tutkimuksemme näyttäytyy korkeatasoisina julkaisuina, kilpaillun rahoituksen myöntöinä sekä aktiivisena yhteiskunnallisena vuorovaikutuksena ja vaikuttavuutena. Lapin yliopistossa me edistämme avoimuutta tutkimuksen perusarvona kaikessa yliopistoyhteisömme toiminnassa.

Tutkimuksen laadunhallinta on osa yliopistomme strategiasta toiminnanohjausta ja kehittämistä. Sen tavoitteena on palvella tutkimustyötä ja siihen liittyvää tutkijakoulutusta, tutkimusrahoituksen hankintaa sekä tutkimustulosten julkaisemista kansallisilla ja kansainvälisillä akateemisilla foorumeilla.

Jos lähdetään tätä tutkimusta miettimään – että mistä se laadukas tutkimus syntyy – niin siihen reseptiin kuuluu innostunut tutkija, hyvä tutkimusidea, resurssit, tutkimusympäristö, erilaisia palveluita ja yhteisö. Jos kaikki tämä on kunnossa, se auttaa tutkijaa pysymään innostuneena siitä omasta työstään ja sieltä kumpuaa niitä hyviä tutkimusideoita ja se kehä taas jatkuu. Eli tämä on vähän tällainen lumipallo tai kehä, joka toistaa itseään hyvin onnistuessa.

Osmo Rätti, tutkimusvararehtori



Laadukas taiteellinen toiminta

Taiteellinen toiminta kytkeytyy Lapin yliopistossa strategiaan valintoihin sekä itsenäiseen taiteelliseen toimintaan ja luovaan ilmaisuun. Taiteellinen toiminta nivoutuu kiinteästi yliopistossamme annettavaan opetukseen ja tutkimukseen. Se mahdollistaa uuden tiedon tuottamisen taidelähtöisten menetelmien ja taiteellisen tutkimuksen avulla.

Tutkimustoimintaan yhdistyessään taiteellinen toiminta profiloi tiedekuntaa ja koko yliopistoamme tiede- ja taideyliopistona. Yliopistomme taiteiden tiedekunnassa tehtävä taiteellinen toiminta on monipuolista, arvostettua ja laajaa.

Taiteellisen toiminnan laatua hallitaan muun muassa resurssien ja työajan suunnittelun avulla. Seuraamme taiteellisen toiminnan käytäntöjä taiteellisen toiminnan rahoittamisen, huomionosoitusten kuten erilaisten palkintojen, vertaisarvioinnin ja kuratoidun näyttelytoiminnan avulla.

Taiteellinen toiminta luo ja ylläpitää aineettomia arvoja sekä pyrkii lisäämään hyvinvointia eettisellä ja kestäväällä tavalla. Taiteellinen toiminta yliopistossamme on sekä alueellista että kansainvälistä. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus toteutuu elävänä yhteytenä taiteen ammatillisuuteen, elinkeinoelämään ja kolmanteen sektoriin.

Taiteelliselle toiminnalle ei ole omaa eettistä normistoa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on selvittänyt kulttuurialan eettisen toimielimen perustamista, häirintää ja epäasiallista kohtelua elokuva- ja televisioalalla sekä kulttuuripolitiikan etikkaa. Cupore on selvittänyt taide- ja kulttuurielämän alttiutta häirinnälle.

Yliopistomme taiteiden tiedekunnan taiteellisessa toiminnassa otetaan huomioon Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeet, Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskuksen tekijänoikeuksiin liittyvät säännöt, Kuvaston ja Teoston ohjeet sekä Kulttuurialan eettinen toimielin raportin suositukset (Liedes 2020).

Taiteellista toimintaa meidän tiedekunnassa voisi ajatella tällöisenä akselina. Toisella ääripäädellä on hyvinkin insinöörimäinen rajapinta. Ja sitten, jos ajatellaan sitä toista akselin päätä, niin siellä onkin sitten autonominen taide, vapaa taide. Se on hyvin laaja tällöinen spektri, jonka sisällä tehdään sitä taiteellista toimintaa. Minun mielestä siinä seurataan hyvinkin paljon samantapaisia asioita kuin tutkimuksen laadunhallinnassa. Paljon suunnitellaan sitä toimintaa ja myös se taiteellinen toiminta tukee sitä yliopiston strategiaa. On tavallaan ohjenuoria, johon voi tukeutua ja josta voi saada tukea ja askelmerkkejä sille toiminnalleen.

Satu Miettinen, taiteiden tiedekunnan dekaani



Yhteiskunnallinen vuorovaikutus ja vaikuttavuus

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus ja vaikuttavuus eli YVV läpileikkaa kaikkia yliopiston perustoimintoja eli koulutusta, tutkimusta ja taiteellista toimintaa. Korkealaatuinen YVV edistää yliopiston ja ympäröivän yhteiskunnan kehittymistä.

Yliopistomme strategia luo lähtökohdat yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden johtamiselle. YVV on osa meidän kaikkien yliopistolaisten työtä ja arkea.

Jatkuvan ja kiinteän vuorovaikutuksen avulla sekä yliopisto että ympäröivä yhteiskunta saavat parhaan mahdollisen hyödyn kehittää ja ennakoida tulevaisuuden osaamistarpeita. Lapin yliopistolla on vahvaa alueellista ja kansainvälistä verkostoyhteistyötä.

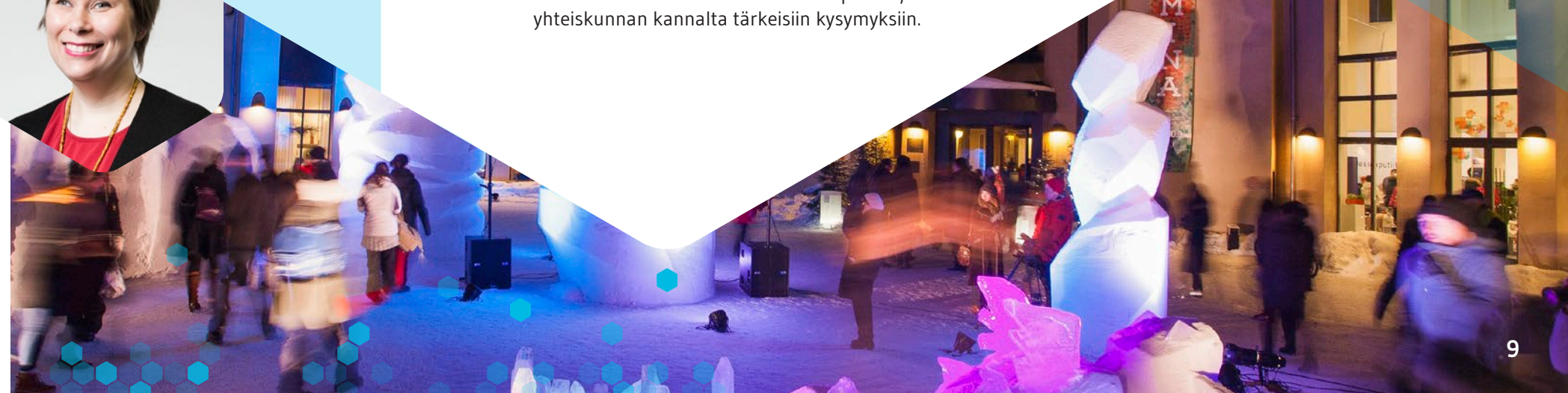
YVV ilmenee yliopistossamme muun muassa joustavan ja jatkuvan oppimisen tukemisena. Yliopistomme tarjoaa laajasti jatkuvaan oppimiseen liittyvää täydennyskoulutusta ja avointa yliopisto-opetusta. Laadukkaalla tutkimuksella pyrimme tuottamaan tietoa tulevaisuuden tarpeisiin ja vastaamaan yhteiskunnan kannalta tärkeisiin kysymyksiin.

YVV on toimintaperiaate, joka läpileikkaa kaikkea sitä toimintaa, mitä yliopistossa tehdään ja toimii ohjenuorana siinä, miten sitä tehdään.

Osmo Rätti, tutkimusvararehtori

Jatkuvan oppimisen ja täydennyskoulutuksen näkökulmasta iso vahvuus on meidän yliopiston tutkimustoiminta. Yliopiston tutkimustoiminta on vahvasti meidän koulutustarjonnassa pohjalla ja sen varaan rakennetaan, tutkimusta muokataan käytäntöön soveltuvaksi.

Antti Koski, koulutus- ja kehittämis- palveluiden johtaja



Laatujärjestelmä



Laatujärjestelmä kulkee käsi kädessä toiminnanohjaus- ja johtamisjärjestelmän kanssa. Se sisältää toimintakokonaisuuden, jossa olemme sopineet vastuista, menettelyistä, resursseista ja niistä prosesseista, miten eri toimijat suunnittelevat, toteuttavat, seuraavat ja arvioivat sekä kehittävät omia toimintoja ja palveluita.

Hanna Marttiini, laatupäällikkö





LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

ulapland.fi/laatu